

Likabehandlingsplan 2019/2020

Västerportskolan

Introduktion

Detta är Västerportskolans likabehandlingsplan. Denna beskriver hur vi främjar en trygg arbetsmiljö och hur vi förebygger och arbetar mot all typ av mobbning på skolan. Planen innehåller även våra handlingsplaner med konkreta åtgärder som vi genomför.

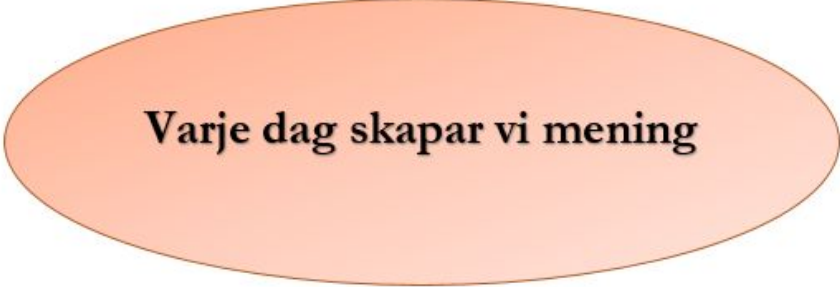
Planen gäller från 2019-08-20 till och med 2020-06-18 och omfattar skola och skolbarnomsorg från förskoleklass till år 9.

1. Vision
2. Lagar och styrande dokument
3. Begrepp och definitioner
4. Främjande arbete
5. Kartläggning
6. Resultat och analys av kartläggningen
7. Förebyggande arbete
8. Arbetslagens arbete för trygghet och trivsel
9. Förankring hos våra elever och personal
10. Förankring hos vårdnadshavare
11. Rutiner för åtgärder vid diskriminering och kränkande behandling
12. Blanketter

1. Vår vision

Som elev på vår skola möts du av kompetenta vuxna som verkar för skolans vision och mål. Du kommer att mötas av en trygg och trivsamt arbetsmiljö med höga förväntningar. Varje dag möts du av tydlig undervisning, med tydliga planeringar. Du kommer att få regelbundna återkopplingar på hur du lyckas nå verksamhetsmål och kunskapskrav. Du kommer att få träna dina förmågor både enskilt och i grupp så att du är väl förberedd för fortsatta studier och arbetsliv.

Lärande sker i undervisning i klassrummet, på fritidshemmet, i skolrestaurang, i skolbibliotek, i idrottshallar och i övriga miljöer där utbildning sker. Du skall känna att du är respekterad för den du är, för på vår skola är alla välkomna oavsett värderingar, kön, utseende och bakgrund. Skolan har tydliga regler och konsekvenser som alla skall förhålla sig till. Du kommer att känna till dem genom att dina lärare informerar och diskuterar dem med dig och din klass/grupp. Du skall uppleva att du kan påverka skolans verksamhet, i alla lärmiljöer, på olika sätt i enlighet med Ystad kommuns barnrättsplan och barnchecklista.

Varje dag skapar vi mening

Vår definition av ett gott värdegrundsarbete vilar på värdeorden; *Tillit, Mod, Delaktighet och Professionalitet* - samlat under Ystads kommuns värdegrund *Bättre tillsammans*

2. Lagar och styrande dokument

Diskrimineringslagen 2008:567

Lagen syftar till att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Skollagen

Enligt 6 kap i skollagen 2010:800 ska den som driver skolan, se till att varje verksamhet (till exempel varje förskola eller skola):

- Målmedvetet arbetar mot kränkande behandling av barn och elever.
- Gör allt de kan för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.
- Varje år gör en plan mot kränkande behandling.
- Lever upp till den så kallade anmälningsskyldigheten. Om skolpersonalen får veta att en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling är de skyldiga att informera rektor och huvudmannen, det vill säga den som driver skolan. Rektorn är i sin tur skyldig att föra informationen vidare till huvudmannen.
- Enligt skollagen är det förbjudet för vuxna i skolan att kränka ett barn eller en elev – till exempel säga taskiga saker, hota eller använda våld.
- Lärarna är skyldiga att skapa en trygg miljö i skolan. Det kan ibland innebära att de måste använda sig av vissa disciplinära åtgärder, till exempel visa ut en elev från resten av en lektion. Även om det kan upplevas kränkande behöver det inte vara det i lagens mening.

Lgr 11

I Lgr 11, kapitel 1 står det att skolan ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Sådana tendenser ska aktivt motverkas.

3. Begrepp och definitioner

Elev: Den som deltar i undervisningen

Personal: Anställda och uppdragstagare i verksamheten enligt skollagen

Vårdnadshavare: Den eller de personer som har det juridiska ansvaret för barnet.

Diskriminering: Ett övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling av individer eller grupper utifrån olika grunder. Diskrimineringsgrunderna är: kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder, könsöverskridande identitet eller ålder.

Direkt diskriminering: Orättvis behandling eller missgynnande av elev på grund av dennes kön, etniska tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder, könsöverskridande identitet, bristande tillgänglighet eller ålder.

Indirekt diskriminering: Är att diskriminera genom att behandla alla lika. Att exempelvis ha en regel/bestämmelse som verkar vara neutral, men som utifrån de sju diskrimineringsgrunderna får en diskriminerande effekt i praktiken.

Bristande tillgänglighet: När en person med funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäliga tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning.

Trakasserier: ett uppträdande som kränker ett barns värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Både elever och personal kan göra sig skyldiga till trakasserier.

Sexuella trakasserier: ett uppträde av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Instruktioner att diskriminera: När någon ger en order eller instruerar någon som är i beroendeställning, till exempel en anställd, att diskriminera någon annan.

Kränkande behandling: Ett uppträdande som, utan att ha samband med någon diskrimineringsgrund, kränker en elevs värdighet. Kränkningar kan vara ett uttryck för makt och förtryck, som t ex att retas, frysa ut någon, knuffas eller dra i håret. Kränkande behandling kan vara enstaka eller upprepade händelser. Det är den enskilda elevens upplevelser som är vägvisande och måste tas på allvar.

Mobbning: När någon utsätts systematiskt och över tid för negativa kränkande handlingar. Mobbing kan vara verbala eller fysiska kränkningar, skadegörelse, utfrysning och e-mobbing.

Främjande åtgärder: beskriver det grundläggande arbetet vi gör för att alla elever ska vara trygga och trivas på Västerportskolan.

Förebyggande åtgärder: beskriver de åtgärder som vi arbetar med där vi identifierar ett problemområde.

Akuta åtgärder: de åtgärder som vi arbetar med vid akuta incidenter.

4. Främjande arbete

På vår skola skall eleverna uppleva att de befinner sig i en trygg och trivsamt miljö, där kunskap, vänlighet och integritet präglar varje dag. Eleverna skall känna sig sedda, hörda, bekräftade och respekterade.

Västerportskolan har ett elevhälsoteam bestående av rektor, biträdande rektor (sammankallande), specialpedagoger från alla stadierna, studie- och yrkesvägledare, kuratorer och skolsköterskor. Teamets uppgift är att, i samverkan med skolans övriga personal, åstadkomma en god miljö för lärande och utveckling. Elevhälsoteamet ansvarar för arbetet med trygghet, trivsel och studiero.

Västerportskolan har ett trygghetsteam bestående av en representant från samtliga arbetslag, kuratorer samt skolvärd. Målet för trygghetsarbetet är att medvetet arbeta främjande, förebyggande och åtgärdande. Arbetet förs ut i arbetslagen via representanterna i vardera lag.

Trygghetsteamets uppdrag är:

- Arbeta förebyggande och främjande på skolan för en trygg och trivsamt miljö
  - t ex genom
    - Skolgemensamma aktiviteter
- Verka för gemenskap och glädje på skolenheten
- Vara stödjande i ärenden kring kränkande behandling
- Vara stödjande i konflikter
- Ha spetskompetens inom Ystads kommuns satsning *Barn gör rätt om de kan (BGRODK)* med särskilt fokus på plan B-samtal och ALSUP enligt plan
  - Delta i den kommunövergripande utbildningen och satsningen
  - Aktivt verka för att respektive arbetslag ökar sina kunskaper kring CPS-samtal och lågaffektivt bemötande

På alla elevers schema i grundskolan finns avsatt tid, *Demokratitimme*, som har som syfte att särskilt lyfta frågor som elevdemokrati, trygghet och trivsel och aktuella frågor. Detta sker på måndagens första lektion.

Västerportskolan är en *Grön Flagg-skola* med uppdrag att med främjande miljöarbete skapa aktiviteter som stärker vår känsla för arbetsmiljön på vår skola. Tillsammans har vi miljöråd i ett F-9-perspektiv som har regelbundna träffar tillsammans med skolledningen. Vi har också skrapplockardagar i blandade åldersgrupper F-9.

Skol-IF har återuppstått med full kraft på Västerportskolan. I oktober 2018 utbildades 15 ungdomar i högstadiet som skall arrangerar aktiviteter för yngre elever, med start för fritidshemmets elever. Som vuxenstöd finns tre stycken anställda på skolan och en idrottskonsulent från Skånes Skolidrottsförbund. Syftet är att främja rörelse och social samvaro för elever i skolåldern samt att hitta och lyfta positiva ledare i skolan.

5. Kartläggning

- Kommunövergripande trivselenkät årskurs 2-9 (görs i april varje år)
- Trygghetsvandringar 1 gång/läsår
- Diskussioner i Elevhälsoteamet.
- Diskussioner i elevrådet.
- Granskning av incidentrapporter.

Områden som berörs i kartläggningen är: Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder.

6. Resultat och analys av kartläggning

- Eleverna i årskurs 2-9 svarade på frågor i enkät utformad i kommunen. Denna genomfördes i maj månad. Svaren angavs enligt

92% av eleverna på skolan upplever att de har bra raster. 94% har kompisar i skolan. 84% trivs i sin klass och har kompisar och känner att skolan är en trygg plats (85%). Otrygghet upplevs ofta i fria utrymmen, som i skolans omklädningsrum, raster och på toaletter.

32% upplever att de har svårt att koncentrera sig i skolan och 49% upplever att skolarbetet är stressigt, framförallt gäller detta i årskurs 9.

20% upplever att de vuxna i skolan inte arbetar för att förhindrar mobbning och kränkande behandling. Upplevelsen är också att eleverna inte blir lyssnade på. Upplevelsen är stor i årskurs 9.

En stor del av eleverna, 93%, upplever att de tar ansvar för sitt skolarbete, men att de upplever att skolan inte arbetar för att eleverna skall känna att de får lust att lära sig mer och att de inte känner till målen för undervisningen. Det blir ett sämre resultat ju äldre eleverna blir.

Över 90% känner att lärarna har höga förväntningar på eleverna. 85% upplever att de får det stöd och den hjälp de behöver i skolarbetet och att lärarna förklarar så att de förstår men att de inte får återkoppling på sin insats.

95% av eleverna förstår att deras arbetsinsats är viktig för hur det skall gå för dem i skolan.

- Den senaste trygghetsvandringen ägde rum både med elever i f-6-huset samt med elever i 7-9-huset. I f-6-huset framkom det att det på rasterna upplevdes som få vuxna på vissa områden utomhus. Vidare framkom det att man önskade fler styrda aktiviteter på rasterna.

I 7-9-huset upplevs många av toaletterna som otrygga. De går att låsa upp utifrån samt att det inte är några vuxna i områdena nära toaletterna.

Vuxennärvaron är god i elevcaéet, men gles i området kring skolbiblioteket på andra våningen. Eleverna önskade även fler saker att göra under rasterna för att på så vis öka gemenskapen mellan eleverna.

- I Elevhälsoteamet kommer det fram att många elever i 7-9 inte känner sig trygga vid toalettbesök. Dörrarna kan öppnas utifrån samt att det är lyhört.
- 72 incidentrapporter har rapporterats på skolan under läsåret. 14 st i Ängahuset 1-6, 2 st på fritidshemmet och 32 i Västervånghuset.

De allra flesta är verbala eller skriftliga kränkningar och endast ett fåtal är fysiska kränkningar. De flesta i Ängahuset, 10 st, kan härröras till rast eller i anslutning till rast. Bland de äldre eleverna i 7-9 är det vanligaste verbala kränkningar direkt eller via sociala medier. Färre är fysiska kränkningar.

7. Förebyggande arbete

Elevhälsomöten hålls varannan vecka i respektive hus F-6 och 7-9. I dessa möten tas specifika elevärenden upp i dialog mellan specialpedagoger, kuratorer, skolsköterskor och lärare. Syftet är att mötena skall vara av karaktären att främja och förebygga elevers möjlighet att nå kunskapskraven samt att fördela resurser utifrån behov.

Skolans elevhälsoteam är team i F-9-perspektiv där främjande och förebyggande arbete skall prioriteras utifrån varje medlems specifika uppdrag. Elevhälsoteamet består av skolledning, specialpedagoger, skolsköterskor, kuratorer, sva-lärare med samordningsuppdrag samt studie- och yrkesvägledare. Teamet möts ca en gång per månad och innehåller inte elevspecifika ärenden.

Trygghetsteamet träffas varannan vecka för att planera för trygghetsarbetet på skolan, se ovan. Specifikt detta läsår har lektionsplanering tagits fram för att öka kunskapen om diskrimineringsgrunderna, både på personal- och elevnivå.

Västerportskolan årskurs 7-9 har skolvård med socialpedagogisk utbildning. Skolvård har som uppgift att främja trygghet och studiero på skolan, tillsammans med att fånga upp elever som uttrycker att skolan är svår i olika situationer.

Alla klasser har demokratitid på sitt schema, första lektionen på måndagen. Syftet är att främja demokrati och elevdelaktighet på skolan. Skolgemensamma frågor kan tas upp såsom återkoppling från matråd och elevråd.

För elever i F-6 har organiserade rastaktiviteter startats med stöd av en av skolans fritidspedagoger. En container med saker som främjar rörelse och social gemenskap har köpts in och system för hur denna skall skötas har tagits fram.

IKT-teamet på skolan har tagit fram ett material för elever F-9, *Säker på nätet*, som syftar till att stärka elevernas kunskap om hantering av sociala medier. Detta material skall utvecklas under de kommande åren.

8. Arbetslagens aktiviteter för att arbeta för trygghet och trivsel

9. Förankring av planen hos elever och personal

Arbetslagen och elevhälsoteamet kommer att arbeta aktivt med planen under hela läsåret.

Planen tas upp och går igenom noggrant vid läsårsstarten 2019 för all personal.

Elever och lärare kommer att gå igenom planen tillsammans i klasserna och diskutera innehållet under terminen som en stående punkt på demokratitiden. Arbetet kommer att anpassas utifrån elevernas ålder och mognad.

Planen är publicerad på skolans hemsida.

10. Förankring av planen hos vårdnadshavarna.

Under höstterminen kommer planen att tas upp med föräldrar på klassernas föräldramöte. Möjlighet ges då för diskussion och frågeställningar kring planen.

11. Rutiner för åtgärder vid diskriminering och kränkande behandling

Gäller kränkande behandling **Elev - Elev**

Engångsföreteelse - mindre förseelse som hanteras direkt genom att:

- Direkt tillsägelse - tydligt att nolltolerans gäller
- Om inte den direkta tillsägelsen får önskad effekt inleds parsamtal/gruppsamtal mellan de inblandade personerna - görs omgående
- Ingen misstanke om att kränkande behandling föreligger (=ingen upplever sig kränkt). Händelsen är åtgärdad och bedöms avslutad

Om inte det bedöms som engångsföreteelse gäller följande:

<p>Steg 1</p> <p>Anmälan till förskolechef/rektor</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Anmälan ska göras av den personal som fått kännedom om att ett barn eller en elev upplever sig kränkt till förskolechef/rektor senast nästa arbetsdag. • Använd Ystads kommuns digitala stöd https://www.draftitskola.se/. • Hemmet/vårdnadshavare kontaktas av mentor.
<p>Steg 2</p> <p>Anmälan till huvudmannen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Anmälan till huvudman sker i samband med den digitala anmälan.
<p>Steg 3</p> <p>Överlämnande av utredningsuppdrag</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Förskolechef/rektor utser ansvarig för utredningen som även kontaktar och informerar vårdnadshavare. Detta sker via det digitala stödet.

<p>Steg 4</p> <p>Utredning och analys</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Utredningsansvarig påbörjar utredning och analys skyndsamt. Utredning och analys bör vara klar inom fem arbetsdagar. ● Utredningen ska vara så allsidig som möjligt och innehålla följande: <ul style="list-style-type: none"> - De inblandades beskrivning och upplevelse av händelsen. - Var har händelsen skett? - Har det hänt förut? ● Analys av händelse/situation, se stödfrågor. Ta gärna stöd av trygghetsteamet eller annan person ● Utredning och analys ska avslutas med ett resultat av huruvida en kränkning, trakasserier, sexuella trakasserier har skett eller inte.
<p>Steg 5</p> <p>Åtgärder – så här går vi vidare</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Utredningsansvarig beslutar: <ul style="list-style-type: none"> ● Vilken/vilka åtgärder som ska sättas in för att få kränkning, trakasserier, sexuella trakasserier att upphöra. ● Utser ansvarig för insatta åtgärder, anger när i tid uppföljning av respektive åtgärd ska ske samt informerar vårdnadshavarna.
<p>Steg 6</p> <p>Uppföljning</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Utredningsansvarig handhar uppföljningen och dokumenterar. ● Om kränkning, trakasserier, sexuella trakasserier upphört avslutas ärendet. ● Om kränkning, trakasserier, sexuella trakasserier inte upphört behövs ytterligare åtgärder samt ny uppföljning, börja direkt på steg 5.
<p>Steg 7</p> <p>Återrapportering till huvudman</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Förskolechef/rektorer återrapporterar till huvudman via det digitala stödet. ● Kränkningens anmälan i sin helhet arkiveras i det digitala stödet.

Om det gäller kränkande behandling **Elev - Vuxen** gäller följande:

1. Den elev som känner sig utsatt kallas till samtal om det inträffade (rektor/biträdande rektor ansvarar)
2. Rektor har samtal med berörd personal
3. Rektor återkopplar muntligt till elev och dess vårdnadshavare
4. Dokumentation sker enligt Ystads kommuns digitala stöd

Rutin vid kännedom om kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier

- All personal är skyldig att skyndsamt anmäla till förskolechef eller rektor om den får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier i samband med verksamheten enligt 6 kap. 10 § skollagen och 2 kap. 7 § diskrimineringslagen.
- Det ska inte göras någon värdering av hur allvarlig en händelse är innan den anmäls till förskolechefen eller rektorn.
- Förskolechefen eller rektor ska i sin tur anmäla till huvudmannen och utse ansvarig för utredningen.
- Det ska inte göras någon värdering av hur allvarlig en händelse är innan den anmäls till huvudmannen.
- Utredningsansvarig påbörjar utredning och analys skyndsamt.
- Utredning och analys ska avslutas med ett resultat samt redogörelse för vilka åtgärder som sätts in, vem som ansvarar för åtgärderna och när i tid åtgärderna ska följas upp.